

Datum: 20.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beograd

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Naslov: Bitka za Srbiju- bitka za Jugoslaviju

Napomena:

Površina: 671

Strana: 14

ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ГЛАВНОГ ГРАДА

Битка за Србију – битка за Југославију

У операцијама за ослобођење Београда погинуло је око 950 војника Црвене армије и нешто мање од 3.000 партизанских бораца

Момчило Павловић

После вишесатних уличних борби 20. октобра 1944. јединице Црвене армије и партизанских снага (НОВЈ) ушле су у Београд. Немачке трупе, оставивши више хиљада мртвих, повукле су се преко Саве. Тиме је Београд, престоница Југославије, ослобођен. У Срему и источној Славонији је 21. октобра 1944. успостављен фронт. Немачке линије фронта пробијене су тек 12. априла 1945. Рат се настављао и у другим деловима, посебно на западу земље. Београдска операција и ослобођење Београда се узимају као прекретница у коначном исходу ослободилачког, а у склопу њега и грађанског рата на простору Југославије. Улазећи као ослободиоци и у друге градове и села Србије, комунисти су показали изузетан револуционарни радикализам, и као ослободиоци починили злочине према профилсаним противницима. То је бацило сенку и на ослобођење и на ослободиоце.

Од Техеранске конференције велике тројке крајем 1943. међу другим значајним одлукама, Савезници су на британски тј. Черчиллов предлог донели и одлуку да подрже партизански окрет и његов вођу Тита и да се укупна савезничка помоћ преусмери на подршку том покрету.

Посебно је била важна директна војна подршка – слањем оружја и опреме – од пушака, митраљеза, минобацила, ручних бомби, апарата за радио-везе, а посебно чизама и униформи. Успостављена је координација партизанског вођства са командом савезничког ваздухопловства у јужној Италији, која је поред достављања помоћи, евакуације рањеника, ди-

ректном ваздушном подршком помагала партизанским снагама на земљи. У тим акцијама страдали су бројни градови у Србији са великим бројем цивилних жртава. То ће створити велику предност нарастајућем партизанском покрету, чија се војство и главнина снага до лета 1944. налазила на простору тадашње НДХ. Проблем је била Србија где је партизански покрет тињао на југу и истоку, у планинским деловима али без значајнијих успеха. Оружана, али и политичка борба за Србију постаће ускоро борба за Југославију. То је потврдио и Тито у писму Стаљину 5. јула 1944. када је тражио „највећу помоћ... и најјачу подршку у свим погледима“.

Продор Црвене армије са истока, 23. августа 1944, пуч у Румунији и промена ратујуће стране, а посебно у Бугарској у којој је после објаве рата од стране СССР-а 5. септембра и уласка јединица Црвене армије извршен државни удар 9. септембра, која је такође променила страну и окренула оружје против немачких трупа довели су на источне границе Југославије Црвену армију. Поред ослобођења, Црвена армија је прихватила и органе власти које су комунисти успостављали.

Тајни Титов одлазак са Виса, преко Барија и Румуније у Москву половином септембра 1944. и договор са Стаљином да део Црвене армије уђе у источне делове Југославије тј. Србију довели су до тога да су јединице Трећег украјинског фронта (око 40.000 војника) половином септембра прешле Дунав и ушле у Србију. У координисаним акцијама са бугарском Петом армијом од око 165.000 људи (који су од окупатора постали савезници и учествовали у ослобађању Ниша, делова Косова и Метохије, Македоније и борили се на Сремском фронту и даље у Словенији) војници Црвене армије ослобађали су источне делове Србије, од Кобишнице, првог ослобођеног места, преко Неготина, Бора и Зајечара. Са запада у Србију су из више правца уз тешке боеве подрле партизанске снаге. Здружене ове снаге су

допринеле ослобађању централне Србије. У заједничким акцијама разбијене су немачке снаге у повлачењу, а најзначајнија операција била је Београдска операција од 12. до 20. октобра.

План за београдску операцију израдила је команда 3. украјинског фронта, а одобрио Штаб совјетске врховне команде 1. октобра. Циљ операције био је да заједничким напорима совјетске и југословенске трупе на београдском правцу, а југословенске и бугарске трупе у правцу Ниша и Скопља, поразиће немачке групе армија и ослободи све делове Србије, укључујући Београд, заузму комуникације и спрече повлачење немачких формација Е са југа Балкана.

На састанку Тита и генерала Бирјузова у Крајови 5. октобра договорени су детаљи операција, али и учешће бугарских трупа у борбама у Југославији.

На основу тих споразума, око 660.000 људи, око 4.500 топова и минобацила, више од 420 тенкова и самоходних топова и 1.250 авиона ангажовано је за остварење циља операције, што је у односу на немачке трупе, према проценама, било око четири пута више у људству и између два и три пута више у артиљерији, тенковима и авионима.

Када су код Жабара прешли Мораву и учествовали у ослобађању Крушевца, у који су прве трупе као ослободиоци ушли четници под командом Драгутина Кесеровића, затим и Тополу, снаге Црвене армије су из више правца усмерене према Београду. После тешких и уличних борби, уз подршку авиације и бродова, јединице Црвене армије и борци Народноослободилачке војске заузеле су и Калемегдан, последње немачко упориште.

У операцијама за ослобођење Београда погинуло је око 950 војника Црвене армије и нешто мање од 3.000 партизанских бораца. Са већег броја масовних и појединачних гробница широм града као нпр. на Тргу републике, углу Бирчанинове, на Калемегдану и других места на десетогодишњицу 20. октобра 1954. откривено је спомен-гробље и споменик ослободиоцима Београда на коме је сахрањено више од 2.000 бораца (припадника Народноослободилачке војске Југославије и војника Црвене армије).

Дан ослобођења Београда у почетку је сматран и празником Совјетског Савеза колико и нашим. У СССР-у је на предлог Народног комесаријата одбране установљена и Совјетска медаља „за ослобођење Београда“, а сличне медаље постојале су и за ослобођење Варшаве и за ослобођење Прага

До 1948. на сваком кораку је исказивана захвалност Црвеној армији и мудром генералистичком Стаљину који су дали одлучујући допринос ослобођењу Београда. Од наратива да су заједно „раме уз раме“ јединице Црвене армије и НОВЈ ослободиле Београд после 1949. стварана је слика и наратив да су јединице НОВ, под вођством Јосипа Броза, Пеке Дагчевића и Коче Поповића, уз помоћ Црвене армије ослободиле Београд.

На првом великом митингу 21. октобра генерал-лајтант Пеко Дагчевић је, између осталог, рекао: „У име нашег народа, у име маршала Југославије Тита, у име најбољих синова наше домовине а преко вас команданту Трећег украјинског фронта, великом маршалу Толбухину, свим официрима, борцима и политичким радницима, одајем захвалност и признање и заклинам се у име нашег народа и наших бораца да никада нећемо заборавити крв, животе и напоре које су ваши борци дали за слободу главног града наше домовине и заклинамо се да ће наше оружје, ако буде требало, бити увек онде где буде оружје великог и братског совјетског народа и Црвене армије.“

Дан ослобођења Београда у почетку је сматран и празником Совјетског Савеза колико и наш. У СССР је на предлог Народног комесаријата одбране СССР установљена још и Совјетска медаља „за ослобођење Београда“ (сличне медаље су постојале и за „ослобођење Варшаве“ и „за ослобођење Прага“).

Ослобођењем Београда, битка за Србију је добијена, а убрзо и битка за Југославију. До данас се све променило и у СССР и у Југославији. Тих држава нема. У вези с тим променен је однос према ослободиоцима. Поред осталог и зато што су празници у садашњости, а догађаји у прошлости.

Datum: 20.10.2026

Medij: Politika

Rubrika Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Naslov: Radionice za žene na Voždovcu

Napomena:

Površina: 47

Strana: 14

Радионице за жене на Вождовцу

Разговори, савети и практичне лекције о личном оснаживању и емоционалној писмености део су програма који ће се спроводити у Општини Вождовац, а намењен је женама. Радионице под називом „Довољно добра” одржаваће се петком од 16 до 17 часова и бесплатне су. Пријаве се обављају путем линка на општинском сајту. Ово ће бити прилика да полазнице развију вештине које ће им помоћи у бољем разумевању себе и људи из непосредног окружења – од породице до колега и комшија, јер ће томе допринети боља комуникација и међусобно поштовање.

A. K.

Datum: 20.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: redakcija

Teme: Gradska uprava / Gradski sekretarijati, službe i agencije; Sekretarijat za kulturu

Naslov: Danilov otvara Međunarodni beogradski sajam knjiga

Napomena:

Površina: 705

Strana: 12

Фото: Tanjug / Rade Pređin

Са конференције за медије

Данилов отвара Међународни београдски сајам књига

Специјални гост биће Лордан Зафранић, а Тунис ће представити своју традицију и савременост и кроз 70 година дипломатских односа са Србијом

Драган Јовановић Данилов, књижевник и ликовни критичар, отвориће 69. Међународни београдски сајам књига, у петак, 23. октобра, у 18 часова, а у име Туниса, земље почасног госта, манифестацију ће поздравити проф. др Мабрук Манаи, професор, књижевни теоретичар и академик, саопштено је на јучерашњој конференцији за новинаре на Београдском сајму. Овом приликом обратили су се: Александар Ивковић, помоћник директора сектора комерцијалних послова Београдског сајма, Јелена Медаковић, секретар у Секретаријату за културу Града Београда, Имен Лажили Амари, амбасадор Туниске Републике у Србији, као и Слађана Илић, уредница програма 69. Међународног београдског сајма књига.

Професор др Мабрук Манаи (1954) докторирао је књижевност и уметност у Тунису, гостујући је професор на бројним арапским и међународним универзитетима, саветник је министра за високо образовање, добитник је бројних признања, као и Националног ордена за заслуге у образовању.

Овогодишњи сајам биће одржан под слоганом „Речи граде свет“, а за посетиоце ће бити отворен 23. октобра од 10 часова и трајаће до 31. октобра. Радно време Сајма књига биће од 10 до 20 часова. Појединачне улазнице коштаће 450 динара, улазница за групне посете биће 350 динара, а за породични дан 1.400 динара. Паркинг за аутомобиле је 300 динара по сату. Такође, од 27. до 31. октобра, у хали 2ц, биће одржан 55. Сајам образовања и наставних средстава.

Александар Ивковић рекао је да ће ове године на Сајму књига учествовати 300 директних излагача, а да ће их заједно са индиректним бити близу 700, у халама 1, 1а, 2а и 4. Туниска Република као почасни гост, као и остали инострани излагачи (Белорусија, БиХ, Република Српска, Грчка, Грузија, Италија, Иран, Мароко, Немачка, Румунија, Русија, Словачка, Хрватска, и Црна Гора) наступиће у хали 2. Породични дани, када цела породица може да уђе на Сајам са једном улазницом, биће 26. и 27. октобар. Школски дан резервисан је за четвртак.

29. октобра, када ће бити проглашене и традиционалне сајамске награде. У суботу, 31. октобра, последњег дана Сајма књига, сајамска „Отворена књига“ биће предата следећем почасном госту – Уједињеним Арапским Емиратима.

На питање новинара због чега издавачи нису укључени у Одбор сајма књига, градска секретарка Јелена Медаковић напоменула је да је овај одбор формиран по одлуци Скупштине града, да су издавачи били позвани да разговарају поводом програмских питања, али не и када је реч о питањима финансија и комерцијалних послова, али да се нада да ће у будућности бити пронађено решење које ће свима одговарати.

Амбасадор Туниске Републике у Србији Имен Лажили Амари представила је заиста богат програм овогодишњег сајамског почасног госта, који ће показати своју културну баштину, као и савремено стваралаштво, у свој лепоти и разноликости. Све ће бити у знаку обележавања 70 година од успостављања дипломатских односа између Туниске Републике и Србије. Почев од штанда, који су креирале две жене архитектке, и који одражава историју, археологију и савременост Туниса, и кроз симбол маслине, везу са земљом и Медитераном, до богатог књижевног, филмског и културног програма, који ће укључити и друге институције, попут Југословенске кинотеке, Народног позоришта и Етнографског музеја у Београду.

Како је то нагласила Имен Лажили Амари, 70 година дипломатских односа наше две државе биће сагледано и кроз љубав према култури и преносењу знања, кроз књиге и отвореност за још богатију културну размену. Један од главних догађаја, свечани концерт под називом „Ехо две обале“ биће уприличен у Народног позоришту у Београду, 24. октобра од 20 часова, на Великој сцени, када ће наступити Симфонијски оркестар из Картагине, уз програм који ће дочарати медитеранске обале Туниса и балкански мелос Србије.

У средишту сајамског програма биће туниска књижевност, сусрети са туниским писцима, академицима и интелектуалцима, а издавачка кућа „Партенон“

превела је и објавила књиге туниских аутора. Дана 27. октобра, професор емеритус Мансур Мхени одржаће предавање на тему „Туниска књижевност на француском језику“, а 28. октобра професор Фати Трики, филозоф, говориће на тему „Филозофија у Тунису: између теорије и праксе“. Дана 29. октобра, туниски писац и аутор кратких прича Мохамед Аиса Бен ел Медеб представиће разноврсност савремене туниске прозе, док ће песник Ахмед Шакер Бен Даја водити програм који обједињује поезију и музику. Посебан сегмент програма биће посвећен важном поглављу заједничке историје Туниса и Србије.

Дана 24. октобра, у Народној библиотеци Србије биће отворена документарна изложба посвећена збрињавању српских војника у Тунису у Првом светском рату, од 1916. до 1919. године. Семинар „Тунис, земља гостопримства“ представиће 26. октобра радове туниског историчара др Алија Ајт Михуба, а разговор ће бити посвећен солидарности између два народа. Том приликом биће представљена и његова књига „Бизерта у Великом рату: Склопиште за Србе (1916–1919)“, која је преведена на српски језик, истакла је Имен Лажили Амари, додајући да ће програм обухватити и представљање 10 локалитета у Тунису уписаних на Листу светске баштине Унеска, радионице арапске калиграфије, а три дана биће посвећена туниској кинематографији, од 28. до 30. октобра, као и дејој књизи.

Уредница сајамског програма Слађана Илић указала је на значајне годишнице које ће бити обележене на Сајму књига: Љубомира Ненадовића, Милана Ракића, Бориса Станковића, Павла Угринова, Данила Николића, Радослава Братића. Представиће се Матица српска, Архив Војводине и Задужбина Иве Андрића. Специјални гост Сајма књига биће редитељ Лордан Зафранић (гостоваће 24. октобра у сали „Иво Андрић“), а у фокусу биће и стваралаштво Злате Којић, Славице Гароње, Драгана Јовановића Данилова, Војислава Карановића, Горана Гоцића. Посебна пажња биће посвећена књижевности за децу, као и аутору Дејану Алексићу.

Марина Вулићевић

Datum: 20.10.2026

Medij: Alo

Rubrika: Društvo

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 777

Naslov: DAN KAD JE SVANULA SLOBODA U BEOGRADU

Strana: 12

» 82 godine od završetka jedne od najvažnijih i najkrvavijih bitaka na našim prostorima

DAN KADA JE SVANULA SLOBODA U BEOGRADU

FOTOGRAFIJE: PROFimedia

U združenoj operaciji jedinica NOVJ i Crvene armije glavni grad je konačno oslobođen od trogodišnje nacističke okupacije

PIŠE: E. A.

Danas se navršava 82 godine od dana kada je Beograd, posle tri godine i sedam meseci surove nacističke okupacije, ponovo postao slobodan grad.

Tog 20. oktobra 1944. godine okončana je višednevna Beogradska operacija, jedna od najvažnijih i najkrvavijih bitaka na našim prostorima u Drugom svetskom ratu, čime je slomljena kičma nemačkim snagama na Balkanu i širom otvorena vrata konačnom slomu fašizma.

Združene snage Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije (NOVJ), pod komandom generala Peka Dap-

čevića i jedinice Trećeg ukrajinskog fronta Crvene armije, predvođene generalom Vladimirom Ždanovom, vodile su teške i žestoke ulične borbe od 12. do 20. oktobra. Bori su išli u juriš za svaku kuću, svaki sprat i svaku uličnu barikadu, dok su se nemačke snage pod komandom generala Vilija Šnekenburgera ogorčeno branile, pokušavajući da obezbede odstupnicu za svoje trupe koje su se povlačile iz Grčke.

Istorijske slike oslobođenja zabeležile su trenutke neviđenog heroizma. Isticanje jugoslovenske trobojke sa petokrakom na vrhu palate „Alba-

nija", u tom trenutku najviše zgrade u gradu, bio je jasan signal da je prestonica slobodna. Istovremeno, podvig učitelja Miladina Zarića, koji je uz pomoć lokalnih boraca sprečio miniranje i rušenje Starog savskog mosta pod naletom nemačkih eksploziva, spasio je ključnu saobraćajnu vezu i omogućio nastavak prodiranja oslobodilačkih trupa ka Sremu.

Cena slobode bila je izuzetno visoka. U teškim okršajima za oslobođenje prestonice život je dalo 2.944 borca NOVJ i 961 borac Crvene armije, dok je više hiljada ranjeno. Pored vojnih gubitaka, civilno stanovništvo podnelo je ogromne žrtve, a grad je pretrpeo masovna razaranja infrastrukture i stambenih objekata.

Danas se ovaj istorijski datum obeležava dostojanstveno, polaganjem venaca na Groblju oslobodilaca Beograda, Spomeniku neznatom junaku na Avali i kraj spomen-obeležja posvećenih palim borcima i savezničkim crvenoarmejcima. Sećanje na ove presudne događaje deo je kolektivne svesti i trajne obaveze društva da čuva vrednosti anti-fašističke borbe.

Tragična sudbina heroja s Avale

Godišnjica oslobođenja Beograda ostala je duboko urezana i po tragičnom događaju koji se odigrao tačno dve decenije kasnije, 20. oktobra 1964. godine. Putnički avion u kojem se nalazila visoka sovjetska vojna delegacija, koja je putovala na proslavu 20. godišnjice oslobođenja grada, udario je u vrh Avale. U toj nesreći poginuli su svi putnici i članovi posade, među kojima su bili i maršal Sergej Birjuzov i general Vladimir Ždanov, komandant jedinica koje su učestvovali u borbama za Beograd 1944. godine. Na mestu tragedije danas stoji spomenik posvećen stradalim sovjetskim veteranima.

REALIZOVANO U OKVIRU PROJEKTA PROMENJE KOJE NAS OBLIKUJE, KOJI JE SUFINANSIRAN SREDSTVIMA IZ BUDŽETA MINISTARSTVA INFORMACIJA I TELEKOMUNIKACIJA. STANOVNI IZNUTI U PODRŽANJE MEDIJSKOM PROJEKTU NIČNO NE IZLAŽUJU STANOVE ORGANA KOJI JE BUDŽETU SREDSTVA

Datum: 20.10.2026

Medij: Alo

Rubrika Hronika

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 75

Naslov: VATRA ZAHVATILA ŠEST AUTOMOBILA NA NOVOM BEOGRADU

Strana: 13

VATRA ZAHVATILA ŠEST AUTOMOBILA NA NOVOM BEOGRADU

Šest parkiranih automobila oštećeno je u požaru koji je juče rano ujutru izbio u Ulici omladinskih brigada, u bloku 70A na Novom Beogradu. Vatra je potpuno uništila jedno vozilo, dok je na još pet pričinjena velika materijalna šteta. Prema prvim informacijama, požar je izbio oko 4.40 časova na automobilu marke „toyota RAV4“, nakon čega se plamen velikom brzinom proširio na vozila parkirana u neposrednoj blizini. Na sreću, u incidentu nije bilo povređenih, a policija i vatrogasci obavili su uviđaj. Istraga će utvrditi kako je došlo do požara i da li je vatra izbila usled tehničkog kvara ili je uzrok nešto drugo.

Datum: 20.10.2026

Medij: Blic

Rubrika Aktuelno

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Naslov: GORELO ŠEST AUTOMOBILA

Napomena:

Površina: 62

Strana: 9

Požar na Novom Beogradu

GORELO ŠEST AUTOMOBILA

**U ULICI OMLADIN-
SKIH** brigada u bloku 70A na Novom Beogradu juče ujutru je oko 4.40 sati gorelo čak šest parkiranih automobila.

Prema prvim informacijama, jedno vozilo je u potpunosti izgorelo, dok povredjenih osoba nije bilo, saznaje Tanjug.

Stanare okolnih zgrada na Novom Beogradu u ranim jutarnjim satima iz sna je prekinula jak zvuk lomljave stakla i pucketanje vatre.

Prema prvim informacijama, požar je najpre buknuo na parkiranom automobilu marke "toyota RAV4", a zatim se munjevitom brzinom proširio na još pet vozila koja su bila parkirana u nizu, tvrdi Telegraf.

Na sreću, u ovoj buktinji nije bilo povredjenih lica, ali je pricinjena ogromna materijalna šteta.

Policija radi na otkrivanju svih detalja ovog događaja.

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika Bez naslova

Autori: Milica Stamatović

Teme: Gradska uprava / Gradski sekretarijati, službe i agencije; Sekretarijat za investicije

Napomena:

Površina: 224

Naslov: Raspisan tender za jarbol

Strana: 6

Припрема Милица Стаматовић
Фотографије Архива

Расписан тендер за јарбол

Секретаријат за инвестиције Града Београда расписао је јавну набавку за извођење радова на изградњи јарбола са заставом Републике Србије и партнером на уређењу на Новом Београду. Процењена вредност овог посла износи 365 милиона динара (око 3,12 милиона евра).

Главни елемент будућег комплекса биће сегментни монтажни стубни јарбол висине 80 метара, израђен од челика. На самом врху јарбола вијориће се застава Републике Србије. Примарна димензија заставе износи 13,33×20 метара, док је техничком спецификацијом остављена опција за постављање максималне димензије од 17,6× 26,4 метра. Систем ће бити потпуно аутоматизован – опремљен електро-моторним погоном за подизање и спуштање, ротирајућом главом која положај заставе усаглашава са правцем ветра, електроенергетским инсталацијама за декоративну расвету, као и наменском авио-сигнализацијом за обележавање препрека у ваздушном саобраћају.

Више од 50 одсто укупне површине локације остаће под зеленилом, при чему ће се задржати и строго заштитити постојећа висока стабла, уз планирану садњу новог аутохтоног дрвећа и зеленила прилагођеног локалним условима.

Кроз централни део парцеле, у правцу север-југ, водиће пешачка стаза која ће бити поплочана сивим гранитним плочама у два тона. На јужном, приступном делу платоа биће изграђена велика фонтана кружног облика, пречника пет метара и дубине воде од око 50 центиметара. Унутар самог базена фонтане предвиђено је постављање скулптуре у облику спираде висине између три и четири метра.

Рок за учешће на тендеру је 4. новембар. Е-капија подсећа да се изградња јарбола на Ушћу најављује већ скоро целу деценију.

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovaná politika

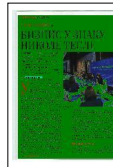
Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko Lopusina

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 2377

Naslov: BIZNIS U ZNAKU NIKOLE TESLE

Strana: 16,17,18,19

ИЛУСТРОВАНА ДИЈАСПОРА

СРБИ У КИНИ (2)

БИЗНИС У ЗНАКУ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

У Пекингу постоји девет компанија и институција са именом српског генија. Толико још их је широм Кине. Теслино наслеђе је повод за још више привредних и образовних програма, сусрета младих истраживача и заједничких научних и културних пројеката Србије и Кине

Пише **Марко Лопушина**

Фотографије **Јелена Лопушина и Архива**

У “Хенан” хотелу у Пекингу је половном септембра одржан кинески међународни пословни самит под називом “Други напредни семинар и састанак за повезивање тржишта у иностранству за ланац грађевинске и декоратерске индустрије”. Организатор је била Кинеска асоцијација за европску економску и технолошку сарадњу. У најави овог пословног састанка посебно је било истакнуто да је Кина заинтересована за Србију, Русију и Грузију као три тржишта Европе и Кавказа, где кинеске грађевинске, пројектантске, хотелске и друге компаније треба да траже послове.

На самиту су учествовали српске дипломате, привредници и академски представници, јер је састанак био замишљен и као пословно повезивање кинеских компанија са потенцијалним тржиштима Србије. Како сам на лицу места у Пекингу сазнао, Кинези су показали интересовање за нове могућности пословања у Србију. Понајвише у областима инфраструктуре, комерцијалне изградње и уређења, изградње туристичких и културних објекта, реновирање хотела, као и реализације грађевинских и декоратерских пројеката.

Била је то прилика да и Србија исказа своје интересовање за кинеско пословно тржиште. Наша земља, како ми је рекла Јелена Грубор Стефановић, директорка Представништва Привредне коморе Србије у Кини има планове за развој привредне сарадње са Кинезима:

– У наредном периоду посебан значај видим у томе да што више наших компанија пронађе своје место на кинеском тржишту и изгради стабилне пословне односе. Кина нуди много могућности, а успех захтева припрему, разумевање тржишта и дугорочну посвећеност. Значајан простор за будућу сарадњу видим

Кинеско-српски пословни скуп

у прехранбеним производима, дигиталним технологијама и повезивању истраживачких и развојних тимова. Желели бисмо да се постојеће привредне везе додатно обогате разменом знања и заједничким развојем нових решења – каже Грубор Стефановић.

Пример тих заједничких решења јесте производња робота и у Кини и у Србији. И бољи пласман српских вина у Кину. Укупна робна размена Србије и Кине у 2025. години износила је 8,29 милијарди евра. Извоз Србије износио је 1,87 милијарди евра, а увоз 6,42 милијарде евра.

– То је значајна основа за даљи развој, али простор за унапређење сарадње свакако постоји. Наша амбиција треба да буде већи извоз и шири круг компанија које успешно послују с Кином – истакла је Јелена Грубор Стефановић.

Прва „радничка“ колонија

Показало се, наиме, да последњих година стално расте српско-кинеска пословна сарадња. О њој данас у Пекингу највише воде бригу Амбасада Републике Србије, Привредна комора Србије и Развојна агенција

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovaná politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko Lopusina

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: BIZNIS U ZNAKU NIKOLETESLE

Napomena:

Površina: 2377

Strana: 16,17,18,19

Србија као привредни партнер Кине

Повратници

Супружници Ивана Богданов и Душан Црквењаков радили су у Кини четири године. Због ковида и карантина напустили су Кину и саградили нови дом. Кућу од сламе подигли су у околини Бољевца, али Кину нису заборавили.

Јелена Грубор Стефановић на кинеском Сајму привреде

Србије, са још тридесетак српских фирми и заједничких кинеско-српских компанија. Они чине срж српске пословне заједнице у Кини, која је најактивнија у Пекингу, Хонгконгу и Шангају. Незванично ову "радничку колонију" чине хиљаду Срба, наши привредници, менаџери, ИТ стручњаци, инжењери, архитекте, грађевинци, трговци и туристички посленици.

– Прва српска пословна колонија почела је да се ствара у Кини након успостављања дипломатских односа и отварања, тада југословенских представништва у Пекингу. Први српски бизнисмени стигли су у Кину почетком седамдесетих година прошлог века као чланови привредних представништва предузећа "Север", "Мајевица", "14. октобар" и "Гоша". "ЈАТ" је отворио своје представништво после Титове посете Кини 1977. и након отварања Привредне коморе Југославије у Пекингу – причао ми је својевремено Петар Илић, наш дописник и потом пословни човек у Пекингу.

Распад СФРЈ и стварање СРЈ, као и СЦГ нису омили привредну сарадњу и улазак српских компанија у

Кину, јер су обе стране подржавале послове које су доносиле приватне компаније. Деведесетих година у Кини послују привредници из српских компанија "Центер Интернационал", "Хемофарм", "Југоимпорт СДПР", "The East Point Holdings Ltd." и "Asia Works". "Хемофарм" је, на пример, 1995. као прво југословенско-кинеско мешовито предузеће потписао са фирмом "Jinan Yongning Pharmaceutical" уговор о производњи инфузионих раствора. "Југоимпорт СДПР" је већ 1997. имао сопствену фабрику воћа, сокова и ракије у Пекингу.

– У Кини су пословали познати српски бизнисмени Филип Центер, Зоран Дракулић, Јован Чековић, Милан Панић са компанијом ИНЦ, Богољуб Карић и "БК група", Новосађанин Никола Станковић, који је 2000. године почео да ради за компанију "Asia Works" и преко ње отишао у Хонг Конг. Касније је студирао кинески у Пекингу и наставио пословну каријеру у Кини. Ја сам стигао у Кину у време Мао Цедунга и прошао кроз епохе Хуа Гуофенга, Цао Зијанга и Џанг Цемина. Водио сам представништво "Хемофарма" од 1996. Учествовао сам у великим пословима са кинеским партнерима, укључујући фабрику лекова у Ђинану. И организовао кинеску медицинску помоћ Југославији вредну око 7 милиона долара – открио је својевремено Зоран Ђорђевић, који је био и један од оснивача Српске допунске школе у Пекингу.

Како се српско-кинески бизнис ширио, то је расла и потреба за заједничким пословањем. Године 2014. формиран је Српско-кинески пословни клуб чији чланови су биле фирме MCT, Starlink enterprise >>>

ilustrovana.com 17

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika Bez naslova

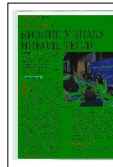
Autori: Marko Lopusina

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: BIZNIS U ZNAKU NIKOLETESLE

Napomena:

Površina: 2377

Strana: 16,17,18,19

Тесла, нови робот у Пекингу

>>> limitid, Equestrian Adventure Serbia, Mimart, Sigma International, C'lavie Beijing Int., Beijing Island Corp., Hokoco, Advokati K&K, Point/Lola, Ars d.o.o., Orang malo, Alpa и Puluoweici Imp. and export. Председник је био Зоран Богдановић, власник фирме Starlink enterprise limitid

Посвећеност, истрајност, сталоженост

– Моја супруга Милена Богдановић је 1997. добила позив за посао од једног представништва наших фирми у Кини. У целој Кини тада је живело само око 300 Срба, међу којима су били дипломате, новинари, студенти и представници око 20 привредних организација. Требало је да останемо у Пекингу неколико месеци, али остали смо 20 година – признао је Богдановић, који се у Кини бавио трговином, услугама и консалтингом.

У међувремену, српске фирме су се у Кини гасиле, неке су опстајале, као на пример, "Цептер Кина", а нове су стизале и данас раде. Како сам сазнао, компанија "Цептер интернационал" у Кини послује са својом новом компанијом и на тамошњем тржишту наступа са својим кинеским партнерима Shenzhen Shande Brothers Medical Biotechnology Co. Ltd. и Jesa Industrial Limited за Кину. Међу новим српским фирмама које су се пробиле на кинеско тржиште су "Бамби" из Пожаревца и "Алева" из Новог Кнежевца, које производе чувени слаткиши "Плазма" и луту млевену парпику и покушавају да је продају Кинезима.

Нове српске фирме на кинеском тржишту су, на пример, Милшпед Грууп, транспорт и логистика, Беохемија, детергенти и производи за домаћинство, Институт „Михајло Пупин“, ИТ, аутоматизација и ВИ, Ларго (гуме), Алефо (обработка метала), ВТ Winery, Звонко Богдан, Ластар и Деурић, српска вина, која су све продаванија.

Српским бизнисом у Кини данас управља једна дама, Јелена Грубор Стефановић, директора Представништва ПКС у Кини. То је образована и искусна

бизнисменка, која је пре рада у Кини била, између осталог, руководилац финансија у српској Амбасади у Сеулу, радила је у Влади Србије, као и на пословима пословног саветовања и управљања пројектима. Од 2021. је чланица Саветодавног одбора Antai College of Economics & Management при шангајском Jiao Tong Универзитету. О себи ми је рекла:

– У Кини живим и радим већ 13 година, и она је постала други дом моје породице. Фасцинира ме начин на који се овде сусрећу традиција и будућност. Уз убрзан технолошки развој, снажно се негују култура, породичне везе и поштовање према раду, знању и образовању. Тај однос према сопственом наслеђу, уз спремност да се стално учи и напредује, оставља посебан утисак.

Код Кинеза каже да највише цени посвећеност, истрајност, сталоженост, марљивост и пажњу с којом граде дугорочне односе.

– Када живиш далеко од породице и пријатеља и од своје земље, непроцењиво је што у новом дому можеш да лако оствариш дивна пријатељства. Та људска димензија за мене је један од највреднијих аспеката живота у Кини.

Задовољна је својим послом, јер је динамичан. Привредна комора Србије у Кини постоји од 2017. Седиште је у Шангају, а има канцеларије у Пекингу и Чангшу, престоници провинције Хунан. Захваљујући ПКС на сајму CISCE у Пекингу у јуну ове године је наступило 11 српских компанија и институција. Међу којима су биле Нелт, ЈУСДА, Danubia Holding–Dragon Maritime, LogMax, Беохемија, Алева, Meter&Control и Институт „Михајло Пупин“.

– Привредна комора Србије има важну улогу у повезивању компанија и приближавању могућности кинеског тржишта нашим привредницима. Наш рад подразумева представљање српске привреде, успостављање пословних контаката и подршку компанијама да боље разумеју тржиште на којем желе да послују. Таква подршка омогућава им да се боље при-

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika: Bez naslova

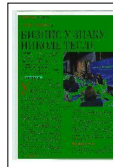
Autori: Marko Lopusina

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

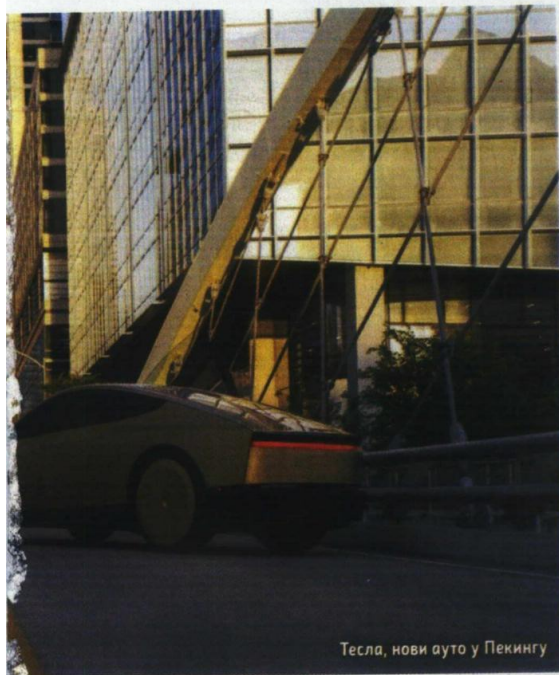
Naslov: BIZNIS U ZNAKU NIKOLETESLE

Napomena:

Površina: 2377

Strana: 16,17,18,19

Тесла, нови ауто у Пекингу

Продавница са српским артиклима у кинеској престоници

Српске продавнице

У Сјамену је лане отворена прва српска продавница. Свечаности је присуствовала делегација из Србије коју је предводила министарка привреде Адријана Месаровић. У српској продавници налазе се прехранбени производи, сокови, џемови, мед, ракија и вино произведени у Србији. Том приликом министарка је најавила ширење српских продавница у свим већим градовима и на прометним локацијама у Кини, како би се промовисала српска привреда, али и традиција и култура.

преме, смање ризике и сигурније развијају пословање у Кини – објашњава директора Представништва ПКС – Посебно важан оквир представља Споразум о слободној трговини између Србије и Кине, који се примењује од јула 2024. године. Он отвара додатне могућности, а наш задатак је да помогнемо привредницима да их разумеју и искористе кроз добру припрему, одговарајуће контакте и континуирано присуство на тржишту. Кинеским партнерима можемо да понудимо квалитетне производе, стручност наших људи и спремност за дугорочну сарадњу. Србија има много тога да представи – од хране и вина до индустријских производа и технолошких решења. Важно је да, уз квалитет, понудимо и поузданост и да сваки договор потврдимо добрим пословним искуством – каже Јелена Грубор Стефановић, која је била на српско-кинеском састанку у „Хенан“ хотелу у Пекингу.

Име које нас повезује

Тог 18. септембра 2026. године, у време бизнис састанка у центру кинеске престонице приметио сам да у Пекингу постоји девет компанија и институција које носе име Николе Тесле. Најпознатије је свакако представништво фабрике аутомобила „Тесла“ из САД. Фабрика је у Шангају. У Пекингу је у фебруару отворен „Тесла Инц. центар“ за вештачку интелигенцију, који служи за локално тренирање Теслиних ВИ система и модела, пре свега у вези са софтвером за потпуно самосталну вожњу (Full Self-Driving – FSD). У плану је, наиме, масовна производња аутомобила „Тесла“ без возача.

У августу у Пекингу је регистрована и Академија „Никола Тесла“ која функционише на релацији Београд-Пекинг-Хонгконг и служећи као мост за сарадњу и технолошко-научне везе. Академија која окупља научнике и иноваторе развоја роботике и вештачке интелигенције. Пенг Ху, директор Теслине академије говорио је за српску телевизију о технолошким пројектима који би могли да повежу Србију и Кину:

– Име Николе Тесле све снажније повезује Србију и Кину, не само кроз историју науке већ и кроз технологије будућности. Од Академије која носи Теслино име до најављене производње хуманоидних робота у Шанцу, поставља се питање може ли његово наслеђе постати основа за нову технолошку сарадњу две земље. Ја мислим да може – каже Грубор Стефановић.

Иницијатива за оснивање Центра „Никола Тесла“ у Кини покренута је са српске стране кроз сарадњу са Кинеском асоцијацијом за прекоморску сарадњу, са циљем да се у граду Суџоу отвори посебан Теслин центар за промоцију стваралаштва српског генија. У новембру на Филипинима, током самита који подржавају Кина и Србија, биће отворен први музеј мира који носи име Николе Тесле. Тесла као мост између Србије и Кине може да допринесе сарадњи у области технологије будућности. И бизнис са ознаком Теслиног имена.

– Никола Тесла је једна од најлепших тема кроз које можемо да повежемо Србију са светом. Његово дело говори о знању, истрајности и храбрости да се размишља унапред. А то су вредности које пружају много простора за разговор и сарадњу с кинеским партнерима. Волела бих да Теслино наслеђе буде повод за још више образовних програма, сусрета младих истраживача и заједничких научних и културних пројеката. Тако се поштовање према великом научнику претвара у прилику за нове генерације. Изложба Експо 2027. у Београду биће важна прилика да кинеским партнерима представимо Србију, нашу привреду и могућности за сарадњу. Посебну вредност имаће сусрети који се наставе кроз конкретне послове и заједничке пројекте – рекла ми је у Пекингу прва дама српске привреде у Кини.

(Наставиће се)

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovaná politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: NATAŠA USKOKOVIĆ

Teme: Skupština grada Beograda

Naslov: ISTINA O LJUDSKOJ DUŠI

Napomena:

Površina: 1220

Strana: 24,25

ИЛУСТРОВАНА РАЗГОВОР С ПОВОДОМ

**Мултимедијално вече
за београдску публику**

Дијана Елизабет Мартиновић је оперска уметница која већ дуго пише и истражује психологију и лични развој, а кроз свој први роман „Одједи тишине“ желела је да бар једној жени да подстрек да препозна психолошко насиље које трпи од партнера, те да скупи храброст, прекине ћутање о томе и врати сопствени идентитет

Пише Наташа Ускоковић
Фотографије Лична архива

ИСТИНА О ЉУДСКОЈ ДУШИ

Српско-америчка ауторка, Дијана Елизабет Мартиновић је успешна оперска и цез певачица, ауторка текстова и музике, магистар оперског певања и културног менаџмента, која је након студија у Београду, своју каријеру градила у Европи и у Америци. Заједно са супругом Борисом Мартиновићем, такође оперским уметником, крајем септембра је београдској публици приредила изузетно мултимедијално вече.

У атријуму Народног музеја Дијана је представила свој први роман, психолошки трилер „Одједи тишине“ који је већ постигао значајан успех у Америци и Канади. Пре овог романа она је већ објавила десетак књига на енглеском језику од којих је „Mindset for Happiness“ на листи бестселера The New York Weekly магазина, а „The Art of Bel canto: where science and spirit meet“ коју је писала заједно са супругом,

уврштена у најпродаваније књиге које се баве том техником певања у Северној Америци. Поред тога, Дијана је и уметнички директор Бечког фестивала класичне музике и опере, па је питамо како све то постиже а уједно успева да одржи хармоничан породични живот?

– Тајна није у стварању савршеног баланса сваког дана, већ у потпуној присутности у ономе што радим у датом тренутку. Када сам на сцени или пишем, томе се предајем без резерве, а када сам са породицом, тај простор је неприкосновен. Све чиме се бавим, било да је то оперска и цез уметност, писање, продукција или бренд ABY Health&Beauty - извире из исте страсти према стварању и дубоком разумевању људске природе. Породични живот не трпи ако поставите јасне приоритете и ако у кући имате ослонац. Моји најближи су моја мирна лука, а међусобно разумевање и подршка пружају ми снагу да се носим са свим пословним и уметничким изазовима. Кључ је у доброј организацији, али пре свега у љубави према свему што радите.

Ви и ваш супруг сте колеге а имали сте прилике да радите различите заједничке пројекте. Ре-

ците нам нешто о вашим наступима и како је текла ваша сарадња, да ли је било и неких неслагања током заједничког рада?

– Када два уметника живе под истим кровом, креативни процес никада не престаје. Мој супруг Борис Мартиновић и ја имамо привилегију да делимо и живот и сцену, било кроз Бечки фестивал опере и соло песме, Међународно такмичење које носи његово име, или кроз наше заједничке концерте и промоције. Спој два јака уметничка идентитета носи посебну динамику. Неслагања, ако их тако можемо назвати, заправо су креативне дискусије. Обоје тежимо врхунском квалитету, па су та „сучељавања“ увек усмерена ка томе како да текст, интерпретација или пројекат добију најбољи могући облик. Борисов заносни бас-баритон и огромно оперско искуство увек унесу посебан сјај у све што радимо заједно, а прожимање гласа и писане речи на сцени за нас је увек чиста магија. Наш однос са домаћом сценом пун је специфичних контраста. Пре 2019. године Борис уопште није наступао у Србији, док сам ја током и након сту-

Дијана Елизабет Мартиновић

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: NATAŠA USKOKOVIĆ

Teme: Skupština grada Beograda

Napomena:

Površina: 1220

Naslov: ISTINA O LJUDSKOJ DUŠI

Strana: 24,25

Са промоције у Народној музеју

дија одржала неколико koncerata. Међутим, и поред жеље и отворености за уметнички рад код куће, ниједна домаћа оперска кућа нити културна институција нам никада није понудила званичну сарадњу. Прекретница се догодила 2019, када смо самостално покренули ауторски пројекат "Music for Peace" и одржали први концерт у Свечаној сали Скупштине града Београда. То је уједно био први пут да је Борис певао пред нашом публиком, а тај пројекат је настао у потпуности из наше приватне иницијативе без учешћа или подршке иједне домаће институције у организацији.

Које улоге бисте издвоили и које су вас посебно обликовале?

– Када је реч о улогама које заузимају посебно место у нашим срцима, Борис издваја Дон Ђованија у истоименој Моцартовој опери. Та улога му је донела изузетно уметничко признање, а ЦД издање те продукције проглашено је за најбољу изведбу Моцартовог дела и награђено престижном наградом Prix Gabriel Dussurget-Orpheus. За мене је то несумњиво Кармен. Она је у потпуности супротна мом приватном бићу, те ми је зато пружила огромно усхићење и изазов, не само у вокалном смислу, већ и у дубокој психолошкој и драмској изградњи лика који настаје на сцени.

Да ли вас је та потреба да проникнете у људску психу инспирисала да након мотивационих и стручних књига напишете психолошки трилер?

– Моје претходне књиге бавиле су се гласом, психологијом и личним развојем дајући читаоцима теоријски и практични оквир за рад на себи. Међутим, приметила сам

да стручна литература увек делује на разум, док прича и роман делују директно на срце. Хтела сам да теме о којима годинама говорим: траума, потискивање, унутрашњи ломови и ослобађање од токсичних образаца обучем у рухо напете радње. Психолошки трилер је савршен жанр за то, јер вам омогућава да зађете у најтамније ходнике људске психе, да истражите обмане, механизме преживљавања и сенке које сви носимо. Одјечи тишине су настали из потребе да кроз форму фикције испричам дубоку истину о људској души.

Јунакиња вашег романа је оперска дива која губи глас, што је понајвише мора свих певача, а да ли та прича има и неке истините елементе?

– За сваког певача, губитак гласа је најдубљи егзистенцијални страх. Али у мом роману, губитак гласа није само физичка дијагноза он је психолошка реакција на потиснуту бол и губитак слободе. Постоји изрека да „оно што ум потисне, тело изговори“. Иако роман није аутобиографски, у њега су уткане многе истине којима сам сведочила кроз рад са људима, у уметничком свету и кроз сопствене животне спознаје. Сви ми имамо тренутке у животу када „изгубимо глас“ и када заћутимо пред неправдом, у токсичном односу или из страха. Та емоција је дубоко истинита и аутентична, и зато верујем да кореспондира са читаоцима, без обзира на то чиме се баве.

Под окриљем бриге, јунакиња вашег романа трпи психичко малтретирање супруга. Тај вид насиља је најтеже објаснити и доказати, а то је нешто што је свакодневна жена које о томе и не причају све док не дође до неких животно угрожавајућих ситуација. Да ли

ваш роман може да помогне женама да уоче такво насиље и да предупредe даље последице?

– То је био један од мојих најважнијих мотива док сам писала овај роман. Суптилно, психолошко насиље уобличено у „превелику бригу“, контролу и поступно рушење самопоуздања често не оставља видљиве модрице на телу, али ломи дух. Жртва дуго остаје у стању когнитивне дисонанце, убеђујући себе да је то љубав или да је она та која греша. Искрено верујем да „Одјечи тишине“ могу да послуже као важно огледало. Када читате о лику који пролази кроз такву манипулацију, добијате дистанцу која вам омогућава да препознате исте те механизме у сопственом животу или окружењу. Роман осветљава процес „замрзавања“ и показује да опоравак почиње оног тренутка када ствари назовемо правим именом. Ако ова књига да бар једној жени храброст да прекине ћутање и врати сопствени идентитет, моја мисија је испуњена.

Који су вам будући професионални планови?

– Пред нама је изузетно динамичан период испуњен пројектима који спајају музику, књижевност и филмску уметност. Тренутно приводимо крају снимање мог првог ауторског цез албума на ком се као специјални гост појављује и Борис. Упоредо са тим, активно радимо на сценарију за снимање серије у Холивуду базиране на роману "Echoes of the Unspoken" ("Одјечи тишине"), а поред тога, посвећени смо организацији и вођењу великих међународних манифестација као што су Бечки и Берлински фестивал опере и класичне музике, као и Међународно оперско такмичење Борис Мартиновић. ■

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika Viva

Autori: NATAŠA USKOKOVIĆ

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 1166

Naslov: KROZ VRATA RAJA U KRUG PAKLA

Strana: 34,35

KROZ VRATA RAJA U KRUG PAKLA

На овогодишњем 32. издању, одржаном у Београду, у Дому војске Србије, прегледе су могли да обаве и најмлађи и најстарији, а главна тема је била посвећена болестима зависности које покрећу епидемију хроничних незаразних болести

Пише Наташа Ускоковић

Фотографије Наташа Ускоковић и Фестивал здравља

На 32. Фестивалу здравља у Дому војске Србије који је одржан крајем септембра учествовао је велики број здравствених установа, удружења пацијената и компанија које су повезане са здрављем и здравим стилевима живота.

На свечаном отварању окупљенима се прво обратио професор др Небојша Тасић, помоћник министра здравља, који је и раније као кардиолог учествовао на овом значајном фестивалу:

– Поносан сам на ову манифестацију која тако дуго траје обједињујући велики број здравствених установа и компанија из свих области медицине са једним циљем, да славимо здравље и да се подсетимо да је у основи очувања здравља превенција. Министарство здравља је ове године покренуло и кампању која се зове „Караван здравља“ са циљем превенције болести од којих се највише умире а то су кардиоваскуларне и малигне болести које имају неке сличне факторе ризика: повишени крвни притисак и масноће, повишен шећер, физичка неактивност, лоша исхрана, стрес и лош сан. Данас имате прили-

Мерење крвног притиска и шећера у крви

ку да их упознате и проверите те факторе ризика.

Професор Тасић је поручио младима и радно способном становништву да данас нажалост младост није гаранција за здравље и да би зато било добро, да без обзира што не осећају симптоме, провере своје здравствено стање.

Затим је професор др Славица Ђукић Дејановић, психијатар и саветница министра унутрашњих послова, подсетила да је исто као физичко важно и ментално здравље, а да нема особе која током свог живота није имала проблеме те врсте, било да је у питању несаница, неки психички бол, страхови или друге психичке болести:

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika Viva

Authori: NATAŠA USKOKOVIĆ

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 1166

Naslov: KROZ VRATA RAJA U KRUG PAKLA

Strana: 34,35

– Наравно да је најбоље и њих превенирати као све друге болести, а Фестивал здравља је прилика да се подсетимо да здрав човек има много жеља, а болестан само једну - да оздрави. Међутим, догађа се и да неке особе попут оних са болестима зависности не увиђају да су болесне, што се догађа и младима који у тежњи да отворе врата раја улазе у пакао болести зависности. А поред тога, истраживања су показала да је вероватноћа за особу која је у болестима зависности, дуго већа да развије и хроничне незаразне болести.

Бојан Бојић, помоћник председника општине Стари град који је задужен за област примарне здравствене, социјалне заштите и животне средине, а која је већ годинама један од покровитеља Фестивала здравља поздрављено је такође окупљене. Обратио се младима и старијим суграђанима који желе да провере своје здравље и добију бесплатне прегледе и савете, захваливши се том приликом организаторима и лекарима који су посветили време грађанима.

Директорка Дома здравља „Стари Град“, др Милена Новаковић је подсетила колико су превенција и едукација важне за очување здравља и изразила захвалност Министарству здравља што настоји да превенцију подигне на највиши ниво и здравствене раднике приближи суграђанима кроз бројне манифестације и превентивне прегледе, а затим је позвала окупљене да провере своје здравље јер је превенција најбољи лек.

На фестивалу су као и раније организована саветовања са лекарима различитих специјалности: неуролозима, ендокринолозима, медијалним онколозима, гинеколозима, дерматолозима, физијатрима и стручњацима за палијативну медицину. На бини су се смењивали панели, програми вежбања, наступи децијих, плесних и спортских клубова, радионице и промоције књига, а посетиоци су могли да бесплатно ураде прегледе, да провере ниво шећера у крви, крвни притисак, слух, ниво минерала и витамина у организму, пулсну оксиметрију, индекс телесне масе, ниво ухрањености и „састав“ тела на специјалној ваги, као и да добију препоруке о исхрани и физичкој активности.

Била је доступна и спирографија, тест коже за atopички дерматитис, преглед младежа и других промена на лицу и откритим деловима тела, а жене су могле да обаве и ултразвучне прегледе дојки, стомака и штитасте жлезде. На штанду ВМА рађени су ултразвучни прегледи штитасте жлезде уз савете стручњака за исхрану, а поред тога, присутни су могли да обаве тестирања на деменцију, анксиозност и депресију.

Посетиоци су били у прилици да испробају неке од техника за релаксацију, као што је терапијска масажа руку и да испробају биоплутну терапију уз помоћ светлосне лампе, али и да вежбају заједно са промотерима на бини.

За младе и за најстарије суграђане припремљени су посебни панели, а за најмлађе је организован „Дечији кутак“ и „Апотека и лабораторија за медведиће“ коју су водили студенти фармације где су деца могла да донесу

омиљене играчке на „прегледе“ и да разговарају са медицинарима како би разбили страх од „белих мантила“.

За ученике седмих и осмих разреда организована је трибина „Како да препознамо и превенирамо вршњачко насиље у школи“ са радионичаркама Оливером Зечевић и Барбаром Моторов из МУП-а и Мирославом Марковићем. А за ученике средњих школа организована је била радионица „Знање или информисаност о начинима превенције болести зависности“ са проф. др Славица Ђукић Дејановић, психијатром и проф. др Јанком Самарцићем, клиничким фармакологом.

О томе „Како болести зависности утичу на појаву хроничних незаразних болести“, што је уједно била и главна тема фестивала, говорили су доц. др Јована Тодоровић из Института за социјалну медицину Медицинског факултета у Београду, доц. др Наташа Петровић Станојевић, пулмолог из КБЦ „Звездара“ и др Јелена Поповић, психијатар Специјалне болнице за болести зависности у Драгезовој.

Новом анализом која је заснована на УБИ индексу или Индексу нездравог понашања (Unhealthy Behaviour Index) стручњаци су покушали да измере колико су различите популације изложене понашањима која воде ка развоју хроничних болести, где тај индекс не мери инфаркте или карциноме, већ оно што им претходи: пушење, алкохол и нездраве обрасце исхране.

Истраживања су показала да се Балкан и Источна Европа налазе међу регионима са највећом концентрацијом фактора ризика за развој хроничних незаразних болести, а Србија се посебно издваја по високој изложености зависничким образцима понашања, алкохолу и пушењу. Такође, примећено је да хроничне незаразне болести (ХНБ) настају током година изложености факторима, тако да превенција и контрола ХНБ не могу да буду одвојене од превенције и лечења зависности. Прим. др Лела Илић, епидемиолог је рекла да када говоримо о хроничним болестима, често се фокусирамо на последицу - инфаркт, мождани удар, карцином или дијабетес, а много ређе на понашања која годинама претходе њиховом настанку.

– Управо зато је важно да превенцију посматрамо шире, кроз препознавање и контролу заједничких фактора ризика као што су пушење, штетна употреба алкохола и нездраве исхране, јер се са јавноздравственог аспекта, највећи ефекат постиже када се ризици препознају рано и када се људима пружи подршка да постепено усвајају здравије обрасце понашања – рекла је др Илић.

Такође, навела је да поред оних познатих и регистрованих зависности, стручњаци све више пажње посвећују и другим понашањима која могу допринети развоју хроничних болести попут прекомерне конзумације ултра-прерађене и слатке хране, па чак и друштвених мрежа, које активирају сличне путеве награде у мозгу, а које могу да доведу до зависности.

(наставка у следећем броју)

Проф. др Тасић на свечаном отварању

Datum: 20.10.2026

Medij: Ilustrovaná politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: ŠPIRO RADULOVIĆ

Teme: Gradska javna komunalna preduzeća i javna preduzeća Beograda

Naslov: DOMAĆE ŽIVOTINJE U BEO ZOO VRTU

Napomena:

Površina: 605

Strana: 60

ИЛУСТРОВАНА ТА ДИВНА СТВОРЕЊА

Једанаести међународни конкурс
карикатура Анимал картун 2026

ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ У БЕО ЗОО ВРТУ

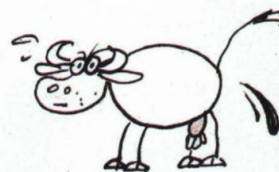
КЛАУС ПИТЕР (Аустрија), прва награда

ИГОР ВАРЧЕНКО (Кипар), друга награда

СОЛТАН СОЛТАНЛИ (Азербејџан), трећа награда

НЕДЈЕЉКО УБОВИЋ (Србија), Награда „Лазо Средановић Дикан“

У октобру ове године навршава се десет година непрекидног трајања изложбе карикатура о животињама на паноима у алеји Београдског зоолошког врта. Карикатуристи из целог света шаљу карикатуре о животињама на међународни конкурс који сваке године расписује портал Animal cartoon, Београдски зоолошки врт и Информатика Београд.

Ове године је објављен конкурс по једанаести пут на тему о домаћим животињама. На конкурс је стигло 1372 карикатуре од 343 аутора из 56 земаља са свих континената. Међународни жири коме увек председава еминентни страни карикатуриста са шест наших чланова је донео одлуке за 3 новчане награде, награду „Лазо Средановић Дикан“ само за српског карикатуриста, и 16 диплома. Ове године је председавао Фавзи Морси еминентни карикатуриста из Египта, а наши чланови су били Тошо Борковић, Никола Костандиновић, Славољуб Качаревић, Миломир Ђукановић, Вања Булић, Јово Шкомац и Шпиро Радуловић. Прву награду жири је доделио аустријском карикатуристи Клаусу Питеру, другу је освојио Игор Варченко са Кипра а трећу азербејџански карикатуриста Солтан Солтанли. Награду великог уметника стрипа и карикатуре „Лазо Средановић Дикан“ за најбољег српског карикатуриста је добио Недјељко Убовић из Београда. Додељено је и 16 диплома за дивне радове аутора из Ирана, Пољске, Русије, Турске, Украине, Тајланда, Немачке, Узбекистана, Кине, Шпаније и Румуније. Дипломе су добили и наши карикатуристи Сава Бабић из Лознице и Владимир Стевовић Белуга из Крагујца.

Као и сваке године штампан је у kolorу квалитетан каталог изложбе на 108 страна.

Свечано отварање изложбе и додела награда обављено је 9. октобра у Београдском зоолошком врту. Изложба је постављена на 12 великих паноа где ће остати годину дана док их не замене радови са наредног конкурса.

Није забележено да неки зоо врт у свету има изложене карикатуре о животињама у свом простору. Карикатурама се подједнако одушевљавају и најмлађи и одрасли посетиоци Бео зоо врта.

Шпиро Радуловић

